

Raport preliminar privind observarea alegerilor prezidențiale din 2025

Tur 2

Informațiile conținute în acest raport reprezintă doar constatările echipei Vot Corect privind organizarea și desfășurarea celui de-al doilea tur de scrutin; raportul privind primul tur, care conține informații mai detaliate privind unele proceduri, poate fi accesat [aici](#).

Rezumat

Al doilea tur al scrutinului prezidențial a fost disputat de doi candidați cu poziții politice foarte diferite, într-o atmosferă puternic polarizată. Organizarea aspectelor tehnice ale procesului a fost eficientă, însă lansarea în spațiul public a unor dezinformări intenționate și zvonuri alarmiste privind posibila fraudare a alegerilor din partea partidului AUR a creat tensiune, a pus presiune pe administrația electorală și a subminat încrederea publică în proces. Discursul agresiv al candidatului AUR la adresa presei și unei părți a electoratului a dominat ultimele zile ale campaniei.

Rezultatele primului tur au fost validate de Curtea Constituțională pe 9 mai. Cei doi candidați care au obținut cele mai multe voturi, George Simion și Nicușor Dan, au rămas în cursă; dintre partidele care au nominalizat ceilalți candidați, trei și-au declarat susținerea pentru Nicușor Dan (USR, PNL și UDMR) iar unul nu și-a declarat susținerea pentru niciunul dintre candidați (PSD).

Administrația electorală a respectat calendarul electoral și a organizat eficient aspectele tehnice ale scrutinului. Faptul că ședințele BEC nu au fost publice din nou (la fel ca și în primul tur) a redus și mai mult transparența procesului. Numărul foarte mare al întâmpinărilor privind campania online primite de BEC a creat un volum de muncă considerabil, iar în unele cazuri depunerea acestora a indicat un efort coordonat de a încălca agenda BEC.

În campania electorală dreptul la asociere a fost respectat, iar candidații au avut posibilitatea de a-și organiza activitățile de campanie în general fără restricții. Dreptul la liberă exprimare a fost afectat în mai multe cazuri de deciziile birourilor electorale prin care s-a dispus îndepărtarea unor postări nemarcate ca publicitate politică chiar și când

ele exprimau opiniile politice ale unor jurnaliști sau simpli cetățeni. Candidații au prezentat diferit cetățenilor alegerea pe care o au de făcut: George Simion i-a îndemnat să aleagă între sistem și anti-sistem, iar Nicușor Dan între orientarea pro-EU și pro-occidentală vs. alinierea la politica Federației Ruse. Ambii candidați au participat la o prima dezbatere televizată; neparticiparea lui George Simion la cele ce au urmat a limitat accesul alegătorilor la informații privind programul său politic. Zvonurile și speculațiile alarmiste s-au amplificat în campania pentru turul al doilea; autoritățile au publicat dezmințiri privind mai multe dezinformări intenționate din partea AUR, într-un efort de a menține calmul și de a restabili încrederea în procesul electoral. În mod regretabil, campania a fost marcată de violență verbală și atacuri discriminatorii.

În ce privește campania online, Expert Forum a monitorizat peste 1.000 de grupuri publice de Facebook, identificând 194 de pagini cu un potențial comportament coordonat. EFOR a identificat și o rețea de conturi inautentice promovate prin hashtag-ul #ankaversace pe Tik Tok, care a fost doar parțial înlăturată de platformă. O campanie de dezinformare prin aplicația Telegram cu scopul de a influența votul în favoarea unui candidat a fost catalogată de MAE drept interferență rusă. Monitorizarea realizată de către un grup civic, detaliată în raportul Cheile Împărăției, a confirmat existența unor rețele bine organizate care operează cu o capacitate de influențare semnificativă, pe un model de tip hub-and-spoke, cu câteva zeci de conturi-cheie și mii de conturi-satelit.

BEC a adoptat numeroase decizii cu privire la sesizările privind publicitatea politică online. Meta a contestat numeroase decizii BEC în dosare înregistrate la Curtea de Apel București, însă toate acțiunile au fost respinse iar unele din aceste dosare sunt în stadiul de recurs. Rădăuțiul Civic și Expert Forum au înaintat Curții de Apel București o solicitare prin care să dispună obligarea BEC la permiterea observării votării cu urna specială.

Primul tur de scrutin a înregistrat cele mai ridicate costuri pentru organizarea unor alegeri prezidențiale: venituri de 172 milioane de lei și cheltuieli de 165 lei, iar limitele generale pentru venituri și cheltuieli rămân foarte ridicate. În mod pozitiv, AEP a publicat seturi de date cu venituri și cheltuieli pentru turul 2 pe 16 și 17 mai pe portalul finantarepartide.ro. Nicușor Dan a declarat venituri de 40,4 milioane de lei și cheltuieli de 31,5 milioane de lei până pe 16 mai, mare parte din venituri provenind din împrumuturi. George Simion nu a declarat până acum niciun venit sau cheltuială pentru turul 2. Deși candidatul ar mai fi avut timp să declare aceste fonduri, nepublicarea lor a redus semnificativ transparența procesului electoral și a fost în contradicție cu spiritul legii. Faptul că identitatea mai multor conturi Facebook neasumate, care au promovat campanie negativă înaintea primului tur, nu a fost identificată până în acest moment în ciuda a unor plângeri transmise AEP, reprezintă o limitare a transparenței și integrității procesului. Lipsa reglementărilor privind finanțarea campaniei între cele 2 tururi de scrutin reduce transparența procesului.

Numărul observatorilor acreditați de organizațiile membre Vot Corect în țară și străinătate a crescut după primul tur la 1.276. Aceștia au transmis prin aplicația Vote Monitor informații din aproximativ 1.850 de secții de votare în cele trei zile de observare. După primul tur, alegătorii au transmis peste 3.500 de plângeri legate de procesul electoral prin intermediul portalului votcorect.ro, majoritatea fiind legate de alegători care și-au postat buletinul de vot ștampilat online, cu încălcarea legislației.

Ziua alegerilor s-a desfășurat în general ordonat, în pofida unor încercări de a perturba procesul și de a manipula alegătorii. Deschiderea și votarea au fost evaluate pozitiv în peste 98% din secțiile observate. În timpul votării observatorii au semnalat unele/multe cazuri de influențare a alegătorilor, inclusiv prin presiuni și cumpărare de voturi. Numărarea voturilor a fost evaluată pozitiv în 95,7% din secțiile de votare. Observatorii nu au semnalat tentative de a compromite corectitudinea rezultatelor, cu o singură excepție, dar au notat o serie de omisiuni procedurale.

Context

La primul tur de scrutin, care a avut loc pe 4 mai, cu o prezență la vot de 53,19%,¹ niciunul dintre cei 11 candidați nu a obținut mai mult de jumătate din voturile tuturor cetățenilor cu drept de vot, condiția necesară pentru a fi ales din primul tur. Legislația electorală stabilește că dacă președintele nu este ales în primul tur un al doilea tur de scrutin se organizează după două săptămâni cu candidații care au obținut cel mai mare număr de voturi. BEC a anunțat pe 6 mai rezultatele primului tur, iar pe 9 mai Curtea Constituțională a validat rezultatele rezultatele și a anunțat participanții la cel de-al doilea tur de scrutin – George Simion, care a obținut 3.862.761 voturi, reprezentând 40,96% din totalul voturilor valabil exprimate, și Nicușor Dan, care a obținut 1.979.767 voturi, reprezentând 20.99% din totalul voturilor valabil exprimate.

Dintre partidele care au nominalizat candidații care nu au trecut în turul al doilea, trei și-au declarat susținerea pentru Nicușor Dan (USR, PNL și UDMR) iar unul nu și-a declarat susținerea pentru niciunul dintre candidați (PSD).

¹ Aceasta reprezintă prezența la vot anunțată de BEC după centralizarea proceselor verbale (9.571.899 alegători). Prezența la vot anunțată de AEP pe pagina web cu rezultatele preliminare este 53,21% (9.571.740 alegători).

Administrația electorală

Turul al doilea al alegerilor prezidențiale a fost administrat de AEP și de aceeași structură de birouri electorale ca la primul tur; numărul președinților și vicepreședinților BESV și operatorilor de calculator înlocuiți între tururi a fost redus.²

Biroul Electoral Central a organizat 23 de ședințe în perioada 5-17 mai. Majoritatea deciziilor au fost legate de campania în mediul online. Ca și înainte de primul tur, numărul foarte mare al întâmpinărilor primite pe această temă a creat un volum de muncă considerabil, iar în unele cazuri depunerea acestora a indicat un efort coordonat de a încărca agenda BEC.³

În mod regretabil, ședințele BEC nu au fost publice, contrar recomandărilor Comisiei de la Venetia și buneii practici internaționale⁴. Procesele verbale nu au fost publicate, iar deciziile au fost publicate în continuare numai în format pdf scanat, ceea ce a redus și mai mult transparența procesului electoral.

Pregătirile pentru al doilea tur au fost eficiente și lipsite de probleme logistice importante, iar calendarul electoral a fost respectat. Cu foarte puține excepții, secțiile de votare au avut aceleași sedii ca și la primul tur.⁵ În mod pozitiv, AEP a organizat sesiuni de training online între tururi pentru toți președinții și vicepreședinții BESV, chiar dacă au participat la instruirea pentru primul tur. Vot Corect a participat la una din aceste sesiuni de training online. Campania de informare a alegătorilor a rămas limitată.

Listele permanente au fost extrase din registrul electoral care a fost actualizat până în ziua de luni dinaintea scrutinului; alegătorii care au împlinit vârsta de 18 ani între tururi au putut vota. Cererile pentru urna specială s-au depus separat pentru fiecare tur, astfel încât cele depuse pentru primul tur nu au fost valabile la turul al doilea.

² Potrivit AEP, în prima săptămână după primul tur au fost înlocuiți 263 operatori și 263 președinți și locțiitori BESV. În total, între 4 aprilie și 12 mai au fost înlocuiți 3.659 de președinți, 2.661 locțiitori și 6.269 de operatori de calculator.

³ Vezi și secțiunea "Plângeri și rezolvarea litigiilor în materie electorală".

⁴ Paragraful II.3.1.81 al Codului de bune practici în materie electorală al Comisiei de la Venetia stabilește că "Reuniunile comisiei electorale centrale trebuie să fie deschise pentru toți, inclusiv pentru presă [...]". Raportul privind observatorii electorali ca apărători ai drepturilor omului, publicat de Comisia de la Venetia în decembrie 2024, menționează că "Observatorii electorali au dreptul de a participa la ședințele administrației electorale. Observatorii trebuie să aibă posibilitatea de a urmări ședințele organelor administrației electorale la toate nivelurile [...]"

⁵ Până la date de 14 mai, potrivit AEP, doar patru secții de votare au fost mutate.

Alegătorii care au optat pentru votul prin corespondență la primul tur au putut vota prin corespondență și la turul al doilea.⁶ Numărul sesizărilor legate de votul prin corespondență primite de autorități și de Vot Corect a fost redus. Unele dintre problemele semnalate au fost legate de neînțelegeri sau refuzul unor administrații poștale de a returna în mod gratuit plicurile; asemenea situații s-au remarcat în Olanda, Germania sau Belgia.

Campania electorală

Campania pentru al doilea tur a început pe 9 mai, imediat după ce CCR a validat rezultatele primului tur și s-a încheiat pe 17 mai, la ora 7.

Dreptul la asociere a fost respectat, iar candidații au avut posibilitatea de a-și organiza activitățile de campanie în general fără restricții. Dreptul la liberă exprimare, deși în general respectat, a fost afectat în mai multe cazuri de deciziile birourilor electorale pentru aplicarea OUG 1/2025 prin care s-a dispus îndepărtarea unor postări nemarcate ca publicitate politică chiar și când ele exprimau opiniile politice ale unor jurnaliști sau simpli cetățeni.⁷ Lipsa unei definiții clare a actorului politic și aplicarea inconsecventă de către BEC a unor criterii bazate pe practică au potențialul de a inhiba participarea civică și politică și de a descuraja exprimarea opiniilor politice.

Cei doi candidați rămași în cursă și-au desfășurat campania în cea mai mare parte online și prin participarea la emisiuni TV, în țară sau în străinătate; ca și la primul tur, vizibilitatea campaniei outdoor a fost foarte limitată, datorită reglementărilor restrictive. Deși candidații s-au atacat reciproc ca și înainte de primul tur, discursul acestei campanii a atins mai multe teme de interes public, iar alegătorii au avut ocazia să se informeze mai bine privind poziția competitorilor electorali pe subiecte cum ar fi educația, sănătatea, războiul din Ucraina, politica fiscală, apărarea și politica externă.

Candidații nu doar s-au situat pe poziții politice foarte diferite, ci au și prezentat diferit cetățenilor alegerea pe care o au de făcut: George Simion i-a îndemnat să aleagă între sistem și anti-sistem, iar Nicușor Dan între orientarea pro-EU și pro-occidentală vs alinierea la politica Federației Ruse. La începutul campaniei s-a anunțat organizarea de dezbateri electorale la mai multe televiziuni. Ambii candidați au participat la prima dintre aceste dezbateri, iar organizatorii au anunțat că ambii ar fi acceptat invitațiile pentru celelalte. De fiecare dată, Nicușor Dan s-a prezentat singur la acestea și a răspuns la

⁶ Alegătorii care au optat pentru votul prin corespondență au votat cu buletine de vot care, pentru cazul unui al doilea tur de scrutin, le fuseseră deja trimise înainte de primul tur și care conțineau lista tuturor celor 11 candidați.

⁷ Deciziile privind ștergerea unor materiale postate online, inclusiv a unui articol de presă, au fost criticate public de mai multe organizații ale societății civile; răspunsul BEC din 16 mai nu recunoaște dreptul jurnaliștilor de a exprima opinii în campania electorală, ci doar de a informa publicul.

întrebările jurnaliștilor, întrucât George Simion și-a petrecut ultima săptămână de campanie într-un turneu prin mai multe țări europene.⁸

În locul dezbaterii programate pentru joi, televiziunea publică a luat în calcul organizarea de emisiuni separate cu fiecare dintre candidați în zilele de joi și vineri. Deși acest proiect a fost abandonat când George Simion nu a confirmat participarea, iar emisiunea de vineri nu a avut loc, este important de notat că un asemenea format nu înlocuiește o dezbatere reală și îl avantajează pe acela dintre candidați care participă la ultima emisiune, mai ales când aceasta este programată în ziua de vineri, când votul în străinătate deja a început. Considerăm că neparticiparea lui George Simion la cele mai multe dintre dezbaterile organizate a limitat accesul alegătorilor la informații privind programul său politic.

În mod regretabil, ambii candidați au fost ținta unor atacuri discriminatorii în cursul campaniei; cele la adresa lui George Simion au fost postate de unii cetățeni pe rețelele sociale, iar cele împotriva lui Nicușor Dan au fost repetate inclusiv de George Simion și de președinta POT, unul dintre partidele care l-au susținut în campanie. În timpul campaniei, au existat mai multe episoade îngrijorătoare de violență verbală, exprimate la adresa alegătorilor și mass media.

Zvonurile și speculațiile alarmiste, prezente în spațiul public și înainte de primul tur, s-au amplificat în campania pentru turul al doilea; autoritățile au publicat dezmințiri privind mai multe dezinformări intenționate din partea AUR, într-un efort de a menține calmul și de a restabili încrederea în procesul electoral. Subiectele acestor dezinformări au fost, printre altele, nereguli privind procedura de votare, fraudă electorală în Republica Moldova și o tentativă de asasinat.

În județul Constanța, campania electorală pentru candidatul George Simion a beneficiat de aportul, deloc de neglijat, al unui înalt ierarh al Bisericii Ortodoxe Române - Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului.⁹ Ulterior, BOR a emis un comunicat prin care se delimitează de acțiunea IPS Teodosie.

Campania online

La turul al doilea al alegerilor mai multe inițiative de monitorizare a spațiului online au avertizat asupra conținutului inautentic coordonat. Înainte de turul 2, Expert Forum a monitorizat peste 1.000 de grupuri publice de Facebook, identificând 194 de pagini cu un potențial comportament coordonat¹⁰. Multe dintre aceste pagini aplică o logică de

⁸ Ambii candidați au participat la o dezbatere organizată de postul Euronews. În ultima săptămână dinaintea scrutinului, Nicușor Dan a participat la dezbaterile organizate de Digi24, Antena 3, RTV, MCN Podcast, TVR, Antena 1, iar George Simion a vizitat Regatul Unit, Polonia, Italia, Belgia și Franța

⁹ IPS Teodosie a efectuat o slujbă de sfintire a sediului din Constanța al partidului AUR, în data de 11 mai, între primul și al doilea tur al alegerilor prezidențiale

¹⁰ <https://expertforum.ro/tabloidizare-comerciala-sau-campanie-politica/>

marketing centrată pe senzational, generând clickbait care amplifică vizibilitatea unor teme sau candidați fără transparență în proveniența fondurilor sau responsabilitatea conținutului. În același timp, tacticile de astroturfing, comentarii coordonate, rețele de conturi false și meme politice integrate în conținut de divertisment, erodează granița dintre publicitate politică mascată și simplu conținut de tip click bait.

Pe TikTok, EFOR a identificat și a început să urmărească din februarie 2025 o rețea coordonată sub hashtagul #ankaversace, responsabilă pentru 1.119 videoclipuri ce promovau teorii ale conspirației globaliste și mesaje „anti-sistem”¹¹. După ce platforma a șters în martie o parte dintre videoclipuri (sau au fost șterse de autori), activitatea a fost reluată în aprilie, la doar câteva săptămâni înainte de vot, cu 2.495 de clipuri noi care au însumat peste 40 de milioane de vizualizări. Până în acest moment, rețeaua a fost doar parțial blocată de TikTok.

În ziua votării s-au raportat câteva sute cazuri în care alegătorii au postat videoclipuri cu buletinele de vot pe TikTok. Vot Corect a primit mai multe sesizări legate de mesaje primite prin Telegram. O campanie de dezinformare prin aplicația Telegram cu scopul de a influența votul în favoarea unui candidat a fost catalogată de MAE drept interferență rusă; Pavel Durov, fondatorul Telegram, acuza guvernul francez că i-ar fi cerut “să reducă la tăcere vocile conservatorilor”. Autoritățile de la București și Paris au respins ferm aceste campanii de dezinformare și au făcut apel la responsabilitate pentru asigurarea unui proces electoral corect și transparent¹².

Monitorizarea realizată de către un grup civic¹³ a confirmat existența unor rețele online bine organizate care operează cu o capacitate de influențare semnificativă, pe un model de tip hub-and-spoke, cu câteva zeci de conturi-cheie și mii de conturi-satelit. Publicarea raportului Cheile împărăției¹⁴ a avut mai multe efecte: o parte semnificativă din conturile semnalate – inclusiv pagini cu un reach cumulativ de peste 2,6 milioane – au fost ulterior închise sau suspendate.

¹¹ <https://expertforum.ro/operatiune-inautentica-anka-versace/>.

¹²

<https://www.facebook.com/100064515556781/posts/1079485277545314/?mibextid=wwXIf&rdid=VRm3bwTVkquKxpoo#>.

¹³ Raportul Cheile împărăției implică o analiză amplă a rețelelor digitale implicate în propagarea dezinformării, inclusiv identificarea nodurilor-cheie și a narativelor recurente. În mai 2025, a fost lansată inițiativa *Antidezinfo*, un efort coordonat care combină monitorizarea automată a conturilor influente cu intervenții chirurgicale în spațiul digital: răspunsuri scurte, documentate, distribuite direct în comentariile postărilor problematice. Totodată, a fost creat un grup operativ care facilitează partajarea rapidă a tendințelor către ONG-uri, presă și autorități.

¹⁴ <https://www.cheile.ro/>.

Finanțarea campaniei electorale

Finanțarea campaniei electorale s-a desfășurat după regulile stabilite prin Legea 334/2006, OUG 1/2025, precum și prin legislația secundară inclusiv HG 10/2016 și HAEP 9/2025. Lipsa reglementărilor privind finanțarea campaniei între cele 2 tururi de scrutin reduce transparența procesului.

Primul tur de scrutin a înregistrat cele mai ridicate costuri pentru organizarea unor alegeri prezidențiale. Astfel, până pe 12 mai au fost declarate venituri de 172 milioane de lei și cheltuieli de 165 lei.

Legea stabilește faptul că pentru al doilea tur de scrutin limitele pentru venituri și cheltuieli se reduc la jumătate față de primul tur de scrutin, adică la 40,5 milioane de lei/candidat¹⁵. Pentru turul al doilea al alegerilor au fost folosite doar fonduri private, fără subvenții, conform datelor disponibile la acest moment.

Contribuțiile candidaților pentru campania electorală sunt declarate Autorității Electorale Permanente de către mandatarul financiar coordonator în cel mult 3 zile lucrătoare de la data încasării în contul bancar notificat. Cheltuielile electorale trebuie efectuate numai în perioada campaniei electorale aferente fiecărui tur de scrutin în parte. Campania electorală pentru al doilea tur de scrutin începe de la data când s-a adus la cunoștința publică ziua votării, după validarea rezultatelor – 9 mai.

În mod pozitiv, AEP a publicat seturi de date cu venituri și cheltuieli pentru turul 2 pe 16 și 17 mai pe portalul finantarepartide.ro. Conform acestor date, Nicușor Dan a declarat venituri de 40,4 milioane de lei și cheltuieli de 31,5 milioane de lei până pe 16 mai. George Simion nu a declarat până acum nicio sumă. În aceste condiții cetățenii nu au fost informați cum și-a finanțat competitorul electoral campania în turul 2 și pe ce a dat banii înainte de ziua alegerilor. Deși candidatul George Simion ar mai fi avut timp să declare aceste fonduri, nepublicarea lor a redus semnificativ transparența procesului electoral și a fost în contradicție cu spiritul legii. Având în vedere șocul electoral din noiembrie când un candidat a declarat în mod neverosimil zero venituri și cheltuieli, ceea ce a afectat semnificativ încrederea cetățenilor în procesul electoral, lipsa de transparență a contribuit la menținerea unei percepții persistente de neîncredere.

Veniturile au provenit în procent de 92% din împrumuturi (37 de milioane de lei), iar restul din donații (3,2 milioane de lei). Donațiile au fost colectate în mod transparent printr-un portal pus la dispoziție de candidatul Nicușor Dan, însă au fost declarate cu întârziere, pe sfârșitul campaniei.

¹⁵ Veniturile pot proveni din contribuții ale candidaților (donații, împrumuturi sau venituri proprii) și transferuri ale partidelor, care pot proveni din finanțarea privată, sau din subvenții.

Mai multe pagini Facebook neasumate, care au cheltuit peste 900 de mii de lei de la începutul campaniei, nu au mai cheltuit după primul tur, ceea ce poate indica faptul că aceste pagini au fost susținute de un candidat care nu a mai intrat în turul 2¹⁶. Singura pagină care a continuat să plătească este Mircea Lupu. Acest fapt ne poate duce cu gândul la faptul că acestea susțineau unul din candidații înscriși în competiție care nu a fost ales în turul 2. Deși Expert Forum a depus mai multe plângeri la AEP cu privire la finanțarea ilegală a campaniei, identitatea celor care au plătit această campanie nu a fost dezvăluită până în acest moment, deși AEP a depus la rândul său sesizări la MAI și la Meta. Considerăm că întârzierile în a sancționa aceste încălcări ale legislației reduc transparența procesului.

Ca și la primul tur, s-au publicat informații despre valoarea veniturilor, pe tipuri de surse, transparența procesului este limitată de faptul că nu se publică donatorul sau persoana/entitatea care a furnizat un împrumut candidatului sau partidului. Raportările din timpul campaniei ar trebui să includă nominal sursa venitului - numele donatorului sau a persoanei/entității care a acordat un împrumut -, peste anumite valori, pentru a asigura transparența procesului.

În plus, auditarea provenienței fondurilor, dincolo de declararea formală a sursei, rămâne limitată și nu este în atribuțiile AEP. Aceasta ce limitează transparența și poate crea contextul posibilitatea de a se genera circuite de decontare din bani publici a unor fonduri obținute prin mijloace nelegale. Înainte de cel de-al doilea tur al alegerilor, Libra Bank a blocat conturile a trei companii la care prim-vicepreședintele partidului, Marius Lulea, e asociat în contextul în care acesta nu și-a declarat sursa averii. Banca a sesizat Oficiul Național de Prevenire a Spălării Banilor cu privire la „tranzacții suspecte” efectuate de partid¹⁷.

Observarea alegerilor

Organizațiile societății civile acreditate de AEP să observe pentru primul tur au putut continua recrutarea observatorilor. Acreditările individuale emise de organizațiile societății civile pentru observatori înainte de primul tur au fost valabile și la turul al doilea.

Numărul observatorilor acreditați de organizațiile membre Vot Corect în țară și străinătate a ajuns la 1276. Aceștia au transmis prin aplicația Vote Monitor informații din aproximativ 1.850 de secții de votare în cele trei zile de observare. Pentru observarea în Republica Moldova, coaliția a colaborat și la al doilea tur cu Asociația Promo-Lex. 50,7% din

¹⁶ Vezi datele afișate de WhoTargetsMe.

¹⁷ <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/politica/conturile-aur-au-fost-blocate-de-libra-bank-acuzatii-de-tranzactii-suspecte-a-fost-sesizat-oficiul-pentru-spalarea-banilor-3243745>.

observatori au fost femei, 47,6% bărbați, iar restul au notat alt gen/nu răspund. 20% din observatori s-au acreditat în străinătate.

Distribuirea observatorilor în teritoriu a depins și de opțiunile acestora, de aceea relevanța statistică a eșantionului de secții observate poate fi afectată de faptul că în unele județe numărul observatorilor a fost mai mare decât în altele. Cei mai mulți observatori au fost activi în București, Iași, Cluj, Timiș, Prahova, Constanța, Ilfov și Brașov. În străinătate, cei mai mulți observatori au fost acreditați în Olanda, Marea Britanie, Germania și Republica Moldova.

Pentru zilele de 17 și 18 mai, Expert Forum a organizat în București un centru de asistență electorală format din serviciul telverde 0800 460 002, la care au fost înregistrate peste 400 de sesizări și întrebări legate de procedurile electorale. Coaliția a emis în ziua alegerilor patru comunicate de presă și a înaintat plângeri scrise către birourile electorale, poliție și AEP. Aplicația Vote Monitor a inclus, pe lângă formularele de observare pentru observatorii acreditați, și posibilitatea de a semnală nereguli legate de alegeri din partea publicului larg, și un formular în care alegătorii puteau nota atmosfera generală și respectarea regulilor la secția la care au votat.

În mod regretabil, deși legea electorală prevede explicit că observatorii pot urmări toate activitățile birourilor electorale, președinții și vicepreședinții BESV au fost instruiți prin Ghidul Birourilor Secțiilor de Votare publicat de AEP că persoanele acreditate nu pot însoți urna mobilă, invocând Decizia BEC nr. 8D/04.03.2025, care se referea numai la delegații partidelor politice și preciza că doar calitatea de persoane acreditate nu le dă delegaților partidelor politice dreptul de a intra în locuințe și în penitenciare sau de a se deplasa sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne către respectivele locații. În condițiile în care la toate alegerile precedente observatorii au putut observa votarea cu urna mobilă și întotdeauna pentru a intra în locuințe și penitenciare au avut nevoie de permisiunea expresă a locatarilor și respectiv administrațiilor penitenciarelor, această interdicție este nejustificată și limitează și mai mult transparența procesului electoral (vezi și secțiunea „Plângeri și rezolvarea litigiilor electorale”).

În timpul votării, observatorii au fost în general bine primiți și birourile electorale le-au pus la dispoziție informațiile solicitate, dar, ca și la primul tur, s-au semnalat numeroase cazuri în care forțele de ordine au legitimat observatorii în mod nejustificat. Observatorii Vot Corect au întâlnit observatori acreditați de alte organizații în 30,3% dintre secțiile vizitate în timpul votării și la 39,1% dintre secțiile la care au observat numărarea.

Coaliția Vot Corect nu a organizat observarea sistematică a centralizării rezultatelor la birourile electorale de nivel mediu și la BEC, deoarece legislația electorală permite explicit doar observarea la secțiile de votare.

Plângeri și rezolvarea litigiilor electorale

BEC a adoptat între 5 și 18 mai un număr de 46 de decizii în soluționarea întâmpinărilor și contestațiilor. Majoritatea sunt legate de campania electorală și funcționarea administrației electorale. Dintre acestea, mai multe decizii se referă la contestații privitoare la activitatea platformei dextronline.ro.

Au fost depuse numeroase plângeri pe baza OUG 1/2025, cu privire la publicitate politică: până la finalul zilei de 18 mai, BEC a emis 5.868 decizii. În cele trei zile ale alegerilor au fost luate 1.845 de decizii. BEC nu a mai publicat statistici săptămânale privind deciziile luate, precum și cu privire la contestații în instanță după 27 aprilie. Meta a contestat numeroase decizii BEC în 22 dosare înregistrate la Curtea de Apel București în luna mai. Toate au fost respinse de către instanță, iar unele din aceste dosare sunt în stadiul de recurs.

Pe 12 mai AUR Brașov a înaintat aproape 400 de plângeri la BEC pentru publicitate politică pe platformele mari. Deși orice petent are dreptul legitim de a depune plângeri, acest tip de activitate poate fi văzută ca un abuz întrucât are un impact semnificativ asupra funcționării instituției. În plus, depunerea de plângeri în mod sistematic poate fi un mijloc de a reduce dezbaterile publice și de a limita posibilitatea, inclusiv prin intimidare, a unor persoane de a-și exprima opțiunile politice.

Rădăuțiul Civic și Expert Forum au înaintat Curții de Apel București o solicitare prin care să dispună obligarea BEC la permiterea participării observatorilor independenți, acreditați de asociațiile prevăzute de lege, alături de echipa biroului secției de votare, în cazul în care votarea se realizează cu urna specială. Acțiunea are loc în contextul în care BEC a interpretat că persoanele acreditate nu pot observa votarea cu urna specială, ceea ce este contrar principiilor legislației în vigoare și a standardelor de transparență.

Ziua alegerilor

Ziua alegerilor s-a desfășurat în general ordonat, în pofida unor încercări de a perturba procesul și de a manipula alegătorii. Prezența la vot anunțată de AEP a fost de 64,72%; în total s-au prezentat la vot 11.641.866 alegători, dintre care 8.416.686 au votat pe liste permanente, 3.127.125 pe liste suplimentare, 94.916 cu urna mobilă¹⁸ și 3.139 prin corespondență (2.691 de plicuri au fost expediate în țară). Rezultatele parțiale au fost publicate pe pagina AEP la foarte scurt timp după închiderea urnelor, ceea ce a crescut semnificativ transparența procesului electoral și încrederea publică în acesta.

¹⁸ Cei mai mulți alegători au votat cu urna specială în București (7.217), Dolj (4.492) și Cluj (4.167).

Pe platforma votcorect.ro au fost înregistrate 3500 de sesizări după primul tur de scrutin. Majoritatea (peste 2.600) au fost legate de postarea unor imagini cu buletine de vot cu opțiunea electorală marcată sau cu alegători care exprimă această opțiune¹⁹. Acestea au fost transmise către IGPR. Câteva sute de cazuri de postări au fost raportate și către **Tik Tok**. Toate acestea se referă la postări cu voturi pentru candidatul George Simion și, pe lângă evidenta încălcare a interdicției de a fotografia sau filma buletinul de vot, numărul lor mare ridică suspiciuni serioase cu privire la o campanie coordonată și inclusiv la cumpărarea de voturi. **Cel puțin două cazuri de cumpărare de voturi au fost confirmate direct unui observator Vot Corect de alegătorii implicați în Dublin.**

Suspiciuni privind mita electorală au fost raportate și de alegători la secții de votare din Iași, Popești Leordeni și Ștefănești de Jos, unde alegătorii au susținut că grupuri organizate au oferit 500 de lei pentru un vot pentru George Simion, cu condiția filmării momentului în care buletinul de vot este marcat. Expert Forum a sesizat IGPR cu privire la aceste practici.

Vot Corect a primit mai multe sesizări legate de diasporade.eu, un site care a colectat informații de la alegători pentru a-i transporta la vot. Conform Context.ro, acesta este coordonat de Constantin Troncotă, consilier al europarlamentarei AUR Georgiana Teodorescu. Considerăm că această practică ridică semne de întrebare privind modul în care sunt colectate datele personale - nefiind publicată nicio politică pe site - și de potențiala influențare a alegătorilor.

La call center-ul Vot Corect, cele mai frecvente întrebări primite de la alegători au fost legate de procedura de votare, iar sesizările s-au referit la continuarea campaniei electorale, inclusiv prin îndemnuri de a vota un anumit candidat adresate alegătorilor de unii membri BESV, sau la atmosfera tensionată din secția de votare. Un alegător a semnalat propagandă politică pro George Simion trimisă către numeroase e-mailuri din sectorul educațional (asociații de părinți și de elevi).

Deschiderea secțiilor de votare a fost evaluată pozitiv în peste 99% din cele aproximativ 550 de secții observate, inclusiv în zilele de vineri și sâmbătă în străinătate. Procedurile au fost în general respectate, dar în patru cazuri persoane neautorizate au fost prezente în timpul deschiderii și în două cazuri au intervenit în proces. Nici una dintre secțiile observate nu s-a deschis cu întârziere. Observatorii au notat că în câteva cazuri urna fusese sigilată cu o seară înainte; chiar dacă li s-a permis să se asigure că este goală înainte de începerea votării, procedura corectă ar fi fost să se sigileze în fața tuturor celor prezenți la deschidere.

Votarea a fost evaluată pozitiv în peste 98% din cele aproximativ 1850 de secții observate. Observatorii Vot Corect au semnalat aglomerație la 16,4% din secțiile vizitate, tensiune

¹⁹ Sesizările pot fi consultate [aici](#) și [aici](#). Unele din aceste sesizări cuprind linkuri către numeroase postări.

sau agitație în apropierea secțiilor de votare în 4,2% din cazuri și atmosferă tensionată sau încercări de intimidare a alegătorilor sau membrilor BESV în 4,1% din cazuri.

Observatorii au mai raportat cazuri în care susținătorii AUR au pus presiune pe alegători și cazuri în care observatorii acreditați de Asociația Junii au intervenit în proces și au avut o atitudine părtinitoare față de partidul AUR; în unele cazuri aceștia ar fi admis că sunt membri AUR, ceea ce este contrar legii. La două secții din Giurgiu, primarul și viceprimarul din localitate au afirmat că sunt acreditați de o organizație neguvernamentală. O observatoare Vot Corect a sesizat BEJ Teleorman și forțele de ordine cu privire la transportarea organizată a alegătorilor la secția de votare de către persoane apropiate primarului comunei.

Au fost semnalate și numeroase cazuri în care modelul buletinului de vot anulat și afișat la intrarea în secțiile de votare era ștampilat pe opțiunea George Simion, cu ștampila de control a secției de votare. Vot Corect a solicitat BEC să emită o circulară prin care să solicite birourilor electorale ale secțiilor de votare să ia măsuri pentru ca acest tip de material să fie înlăturat.

Alte probleme notate în timpul votării au fost: urne nesigilate corespunzător (1,3%), cazuri în care cei prezenți în secția de votare nu au putut urmări procesul fără restricții (1,9%), persoane neautorizate în secția de votare (1,5%), activități de campanie, în special lozinci sau mesaje exprimate în favoarea unui candidat în preajma secțiilor de votare (1,5%). Observatorii au mai notat cazuri izolate în care alegătorii au fost asistați în cabina de vot de persoane care nu aveau acest drept sau în care unele semnături de pe listele electorale păreau identice. Secretul votului a fost respectat, cu puține excepții, iar SIMPV a fost funcțional pe durata observării în aproximativ 99% din secții. 23,3% dintre secțiile observate nu erau accesibile persoanelor cu dizabilități.

Numărarea voturilor a fost evaluată pozitiv în 95,7% dintre cele aproximativ 475 de secții observate, iar observatorii au notat aceleași erori și omisiuni procedurale ca la primul tur: înainte de deschiderea urnei președintele BESV nu a anulat buletinele de vot neîntrebuințate (2,6% din secțiile observate) ștampilele de vot nu au fost sigilate separat în plic (1%), numărul alegătorilor care au votat nu a fost stabilit prin numărarea tuturor semnăturilor (1,2%). Președintele BESV nu a arătat și anunțat cu voce tare fiecare vot în 18,1% din cazuri, iar membrii BESV nu au avut posibilitatea de a examina buletinele de vot (3,3%). Persoane din afara BESV au participat la numărarea voturilor în 1,8% din secțiile de votare observate.

Ordinea etapelor nu a fost strict respectată în 12,1% din cazuri, numărarea s-a desfășurat într-o atmosferă tensionată în 12,9% din cazuri, iar în 8,6% președintele BESV a avut dificultăți în completarea proceselor verbale de consemnare a rezultatelor. La un procent îngrijorător de 33,4% din secțiile observate membrii BESV au semnat în alb procesele verbale înainte de numărare. În 1% din cazuri, validitatea voturilor nu a fost stabilită în

mod consecvent și tot în 1% nu a fost stabilită după criterii rezonabile. În șapte dintre secțiile observate (1,4%) la deschiderea urnei observatorii au văzut mai multe buletine de vot de același fel împăturite împreună. Indicii privind falsificarea rezultatelor au existat la o singură secție din cele vizitate în timpul numărării.

Cu o zi înaintea scrutinului, presa a informat ca membrii BESV ar fi fost instruiți de unele partide să depună la BESV întâmpinări contestând corectitudinea rezultatelor nu pe criteriul neregulilor observate, ci pe baza unei diferențe mari în favoarea candidatului Nicușor Dan. Aceasta informație pare a fi fost confirmată parțial de faptul că la una dintre secțiile observate în țară reprezentanta POT a depus o cerere de renumărare încă de dimineață, în timpul votării, iar în timpul numărării reprezentanții AUR din două secții au afirmat explicit în fața observatorilor și celorlalți membri BESV că partidul a pus presiune asupra lor să insiste pentru renumărarea voturilor.

Votul în străinătate a fost organizat eficient, cu același număr de secții de votare și aceleași opțiuni multiple pentru exercitarea dreptului de vot ca și la primul tur. Vot Corect a primit câteva sesizări legate de agitație sau continuarea campaniei electorale în jurul secțiilor de votare sau în interiorul acestora, în unele cazuri acestea având un efect intimidant la adresa alegătorilor sau membrilor birourilor electorale.

Coalitia Vot Corect este formată din Expert Forum, Centrul pentru Resurse Civice, Asociația Civică, Centrul pentru Studiul Democrației, Rădăuțiul Civic, Federația Asociațiilor Studenților în Drept din România și Observatorul Electoral. Code for Romania asigură dezvoltarea aplicației pentru smartphone Vote Monitor, cu ajutorul căreia colectăm date în ziua alegerilor.

Vot Corect mulțumeste AEP pentru cooperare, inclusiv pentru participarea la o întâlnire cu reprezentanții Vot Corect între tururi, precum și asemenea tuturor birourilor electorale ale secțiilor de votare vizitate de observatori pentru deschidere și pentru informațiile oferite.